

Vissa näringspolitiska frågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 44 motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor. I samtliga fall avstyrker utskottet, med anförda motiveringar, yrkandena.

Huvuddelen av motionerna avser olika satsningar på det turistpolitiska området. Därutöver finns yrkanden om bl.a. rymdverksamhet, mode och design och nanoteknik. I betänkandet behandlas även motioner om vidareförädling av skogsråvara, neutronforskningsanläggningen ESS och miljöteknikföretagande.

Utskottets ställningstagande har föranlett totalt fem reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Turistnäringen	7
Motionerna	7
Vissa kompletterande uppgifter	10
Utskottets ställningstagande	14
Mode och design	15
Motionerna	15
Vissa kompletterande uppgifter	16
Utskottets ställningstagande	17
Rymdverksamhet	18
Motionerna	18
Vissa kompletterande uppgifter	18
Utskottets ställningstagande	20
ESS	20
Inledning	20
Motionen	20
Vissa kompletterande uppgifter	21
Utskottets ställningstagande	22
Miljöteknikföretagande	22
Motionen	22
Vissa kompletterande uppgifter	22
Utskottets ställningstagande	24
Nanoteknik	24
Motionen	25
Vissa kompletterande uppgifter	25
Utskottets ställningstagande	26
Vidareförädling av skogsråvara	27
Motionen	27
Vissa kompletterande uppgifter	27
Utskottets ställningstagande	27
Biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin	28
Motionen	28
Vissa kompletterande uppgifter	28
Utskottets ställningstagande	29
Företagande och brottsförebyggande verksamhet	30
Motionen	30
Vissa kompletterande uppgifter	30
Utskottets ställningstagande	31
Sport och tillväxt	31
Motionen	31
Vissa kompletterande uppgifter	31
Utskottets ställningstagande	32

Vinstfördelningsanalys	32
Motionen	32
Vissa kompletterande uppgifter	32
Utskottets ställningstagande	33
Reservationer	34
1. Turistnäringen, punkt 1 (s)	34
2. Mode och design, punkt 2 (v)	35
3. ESS, punkt 4 – motiveringen (mp)	36
4. Miljöteknikföretagande, punkt 5 (mp)	36
5. Företagande och brottsförebyggande verksamhet, punkt 9 (v)	37
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	38
Motion från allmänna motionstiden hösten 2006	38
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Turistnäringen

Riksdagen avslår motionerna 2006/07: MJ337 yrkande 8, 2007/08: N232, 2007/08: N235, 2007/08: N246 yrkandena 1 och 2, 2007/08: N251, 2007/08: N263, 2007/08: N297, 2007/08: N313, 2007/08: N330, 2007/08: N334, 2007/08: N340 yrkandena 1, 3 och 4, 2007/08: N346 yrkande 7, 2007/08: N347 yrkande 6, 2007/08: N351 yrkandena 1–4, 2007/08: N353 yrkandena 1–6, 2007/08: N365 och 2007/08: A400 yrkande 7.

Reservation 1 (s)

2. Mode och design

Riksdagen avslår motionerna 2007/08: N267 och 2007/08: N344 yrkandena 1–3.

Reservation 2 (v)

3. Rymdverksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2007/08: N309 och 2007/08: N381 yrkandena 1 och 2.

4. ESS

Riksdagen avslår motion 2007/08: N298 yrkandena 1 och 2.

Reservation 3 (mp) – motiveringen

5. Miljöteknikföretagande

Riksdagen avslår motion 2007/08: N323 yrkande 9.

Reservation 4 (mp)

6. Nanoteknik

Riksdagen avslår motion 2007/08: N202.

7. Vidareförädling av skogsråvara

Riksdagen avslår motion 2007/08: N228.

8. Biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin

Riksdagen avslår motion 2007/08: N318.

9. Företagande och brottsförebyggande verksamhet

Riksdagen avslår motion 2007/08: Ju393 yrkande 3.

Reservation 5 (v)

10. Sport och tillväxt

Riksdagen avslår motion 2007/08: N282.

11. Vinstfördelningsanalys

Riksdagen avslår motion 2007/08:N222.

Stockholm den 6 mars 2008

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Bertil Kjellberg (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Hans Rothenberg (m), Jan Andersson (c), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Maria Plass (m), Berit Högman (s), Marie Weibull Kornias (m), Kent Persson (v), Karin Åström (s), Karin Granbom (fp), Per Bolund (mp), Staffan Anger (m), Börje Vestlund (s) och Lars Lindén (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels en motion från den allmänna motionstiden 2006/07,

dels 28 motioner från den allmänna motionstiden 2007/08 rörande olika näringspolitiska frågor.

Under beredningen av ärendet har utskottet besökt Svenska rymdaktiebolaget (Rymdbolaget).

Utskottets överväganden

Turistnäringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden rörande turistnäringen. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående beredning av utredningsförslag på det turistpolitiska området samt till den dialog mellan regeringen och aktörer inom turistsektorn som har initierats.

Jämför reservation 1 (s).

Motionerna

I den socialdemokratiska partimotionen 2007/08:A400 konstateras att besöksnäringen växer snabbt, att exportvärdet är större än Sveriges export av personbilar och att både antalet nya företag och antalet sysselsatta inom branschen ökar. Samtidigt framhålls att företagen kan bli fler och att befintliga företag kan växa. Motionärerna anser att det statliga stödet, samordningen av marknadsföringsinsatser och näringens kompetensförsörjning bör förbättras.

Vidare sägs att besöksnäringen bör ingå som en naturlig del i verksamheten vid Sveriges exportråd, att allemansrätten som är en viktig förutsättning för turistföretagen ska bevaras samt att staten bör ta ett större ansvar för att antalet internationella arrangemang ska öka i Sverige. Motionärerna anser också att det bör satsas mer på marknadsföringen av Sverige som turistland.

I kommittémotionerna 2007/08:N346 (s) och 2007/08:N347 (s) refereras till de strategiska branschprogram som den förra regeringen utvecklade. Motionärerna vill komplettera befintliga strategiprogram med nya insatser bl.a. inom besöksnäringen. Ett strategiprogram för besöksnäringen bör bl.a. innehålla betydande ambitionsökningar vad gäller marknadsföringen av Sverige som turistland. Samtidigt bör näringen skjuta till marknadsföringsresurser i minst samma storleksordning. Det statliga stödet, samordningen av marknadsföringsinsatserna och näringens kompetensförsörjning bör också förbättras. Också i denna motion hävdas att besöksnäringen bör ingå som en naturlig del av verksamheten inom Exportrådet. Även i kommittémotion 2007/08:N353 (s) efterfrågas ett strategiskt utvecklingsprogram för den svenska besöksnäringen med den inriktning som har angivits i ovan refererade parti- och kommittémotioner. Därtill finns yrkanden om åtgärder för att främja tillkomsten av stora kultur- och idrottsevenemang i Sverige, om mål för besöksnäringen, om Exportrådets roll samt om ökade marknadsföringsinsatser.

I motion 2007/08:N232 (s) konstateras att turismens betydelse ökar framför allt på orter där de traditionella näringsgrenarna sviktar. Motionären ser tecken på att turistsatsningarna inte genererar så många besök som det finns potential för. Det krävs därför en kraftsamling av resurser för både marknadsföringsinsatser och organisation. Även i motion 2007/08:N235 (s) framförs krav på betydligt större insatser för att marknadsföra Sverige internationellt som turistland.

Medvetna satsningar på stora evenemang har placerat Göteborg bland de ledande evenemangsstäderna i Europa, sägs det i motion 2007/08:N263 (s). Konkurrenten om de stora evenemangen är dock hård, och motionärerna anser därför att det behövs en kraftfull gemensam insats av näringsliv, stat och kommuner för att marknadsföra Sverige utomlands.

I motion 2007/08:N297 (s) efterlyses en bättre samordning av statens och näringslivets insatser för en fortsatt positiv utveckling av turistnäringen. Turismens utvecklingsmöjligheter är även mycket viktiga för den regionala utvecklingen. Genom att, liksom tidigare för ett flertal industribranscher, låta besöksnäringen få ett strategiskt branschprogram kan näringsens status höjas och turismen få ytterligare expensionskraft, anser motionärerna.

Turismen växer snabbt i Sverige och den har stor utvecklingspotential, betonas det i motion 2007/08:N313 (s). Motionären pekar även på turismens betydelse för glesbygden och lyfter fram ett antal lyckade turistsatsningar i Kronobergs län. Vidare konstateras att den av den förra regeringen tillsatta utredningen som bl.a. hade i uppdrag att analysera möjligheterna till ökade gemensamma marknadsföringsinsatser för svensk turism och som avrapporterades våren 2007 inte har lämnat något avtryck i den nuvarande regeringens politik. Motionären anser att det är nödvändigt att regeringen fortsätter med det nationella stödet till lokala och regionala turistsatsningar för att ta till vara besöksnäringens potential för tillväxt och utveckling. Detta gäller inte minst stödet till marknadsföringen av Sverige som turistland.

I likhet med vad som anförs ovan i motion 2007/08:N232 (s) sägs i motion 2007/08:N330 (s) att turismens betydelse ökar på orter där de traditionella näringsgrenarna sviktar. Motionärerna ser dock tecken på att turistsatsningarna inte genererar så många besök som det finns potential för. Det krävs därför en kraftsamling av resurser för både marknadsföringsinsatser och organisation. Den nya regeringen bör bygga vidare på den tidigare regeringens arbete för en bättre samordning av marknadsföringen av Sverige samt för en bättre samverkan mellan parterna i turistbranschen. Vidare framhålls vikten av att se på de marknadsförutsättningar som finns i olika delar av landet, förstärka dessa samt använda dem affärsmässigt till gagn för hela landet. Motionärerna lyfter fram Österlen i Skåne där kortresandet anges vara en mycket intressant exportprodukt. En prioritering av kortresande från utländska närmarknader är ett sätt för Sverige att öka sina exportinkomster, anförs det.

Besöksnäringen med olika evenemang och upplevelser har stor betydelse för samhällsekonomin, anför det i motion 2007/08:N334 (s). Motionärerna lyfter fram de stora evenemangens betydelse för Jämtlands län men betonar samtidigt att evenemangen är viktiga inte bara för den ort eller den region som står för arrangörskapet utan även för Sverige som land. En nationell strategi för att få stora internationella evenemang till Sverige behöver därför utvecklas.

Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande näringar och har dessutom stor utvecklingspotential, framhålls det i motion 2007/08:N365 (s). Turistnäringens möjligheter att skapa tillväxt och arbete är emellertid beroende av riktade insatser som bygger på behovet av nya lösningar för att möta en hårdare konkurrens inom besöksnäringen och hårdare krav på produkter och tjänster inom turism.

Vidare påpekas att turismen har särskilt stor betydelse för glesbygden, inte minst i landets norra delar. Motionärerna förordar att det tas fram ett branschprogram för sektorn där staten, näringen och regionala aktörer samverkar. Det krävs också kraftfull marknadsföring internationellt av de norra delarna av landet. Brist på marknadsföring är ett stort problem för turistföretagare i Norrland.

En ny form av företagande i glesbygd är vildmarkscamping, sägs det i motion 2007/08:N251 (m). Vildmarkscamping innebär vanligen boende i tält eller husbil och innefattar ofta friluftsliv. Motionären anser att vissa regler kan göra det mycket svårt att förverkliga en vildmarkscamping. Miljölagar, vattenlagar, strandskydd och olika regelverk kring bygglov etc. utgör ofta stora hinder för att skapa en naturvänlig camping. Motionären föreslår att det inom vissa begränsade områden ska vara möjligt att driva vildmarkscamping med ett förenklat regelverk. En enda myndighet bör kunna vara samordnande och ha tillsynsansvaret.

I motion 2007/08:N340 (m) sägs att en framgångsrik turistpolitik bör bestå av ökade satsningar på marknadsföring av Sverige som turistland, enklare regler för företag, fler stora idrottsevenemang i Sverige och en bättre sammanhållen organisation. Motionären pekar på att Sverige satsar betydligt mindre på marknadsföring än de andra nordiska länderna. Vidare anser han att det behövs en tydlig strategi för hur Sverige ska söka internationella tävlingar och hur finansieringen ska lösas. Med referens till situationen i Dalarna understryker motionären vikten av att den offentliga strukturen tydliggörs. Regeringen bör se över systemet och ta reda på hur turistföretagen själva vill att det ska utformas.

För att utveckla turismens potential krävs strategiska insatser på nationell nivå, anför det i motion 2007/08:N246 (c). För att beslutsfattare på olika nivåer ska få bra besluts- och planeringsunderlag är det nödvändigt bl.a. med löpande undersökningar vid gränserna som exempelvis mäter volymer, besökarnas intressen och konsumtionsmönster. SCB och Nutek bör få i uppdrag att utveckla ett statistiksystem som också på regional nivå mäter turismens bidrag till Sveriges ekonomi.

I motion 2006/07: MJ337 (fp) framförs förhoppningar om att regeringen ska genomdriva en avsevärd regelförenkling till gagn bl.a. för företag inom turistsektorn. Motionärerna redovisar också flera faktorer som talar för utökade satsningar på turism i Västsverige.

Sverige har potential att locka till sig dubbelt så många utländska turister jämfört med i dag, sägs det i 2007/08: N351 (kd) med hänvisning bl.a. till slutsatser i utredningsbetänkandet Tillväxt genom turistnäringen (SOU 2007:32). Motionärerna anser att betänkandet omedelbart bör skickas ut på remiss. En ökad satsning på marknadsföringen av Sverige utomlands skulle, enligt motionärerna, bli en av de mest framgångsrika regionalpolitiska satsningarna på att skapa arbetstillfällen i gles- och landsbygd. De anser också att det måste satsas mer på forskning om och utveckling av turistnäringen. Härutöver förordas en ändrad policy vad gäller stora internationella kultur-, konferens- och idrottsarrangemang där staten ofta utan risk tjänar pengar, medan de lokala arrangörerna riskerar att gå med förlust.

Vissa kompletterande uppgifter

Allmänt om turistpolitiken

Våren 2005 tog riksdagen ställning till den dåvarande regeringens proposition om en politik för en långsiktigt konkurrenskraftig svensk turistnäring (prop. 2004/05:56, bet. 2004/05:NU13). Riksdagen fastställde då bl.a. att målet för turistpolitiken ska vara att Sverige ska ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet.

Vidare bestämdes att turistpolitiken skulle utgå från två perspektiv – ett näringsfrämjande och ett Sverigefrämjande. Utskottet ansåg att de två grundperspektiven var en ändamålsenlig utgångspunkt för inriktningen av turistpolitiken. I en reservation (m, fp, kd, c) förordades ett antal förändringar i fråga om såväl den generella näringspolitiken som åtgärder riktade direkt till turistnäringen. Vidare framhölls att målet för turistpolitiken måste kompletteras med kvantitativt mätbara mål och åtgärder.

Nuteks roll

Verket för näringslivsutveckling (Nutek) har ansvar för turistpolitikens näringsfrämjande perspektiv och ska utveckla näringspolitiska insatser för främjande av företagande och entreprenörskap inom turistnäringen genom kunskapsbildning, kvalitetsutveckling och samverkan. En viktig uppgift för myndigheten är att ta fram och sprida information och kunskap om turism och turistnäringens utveckling i Sverige. Nutek är även ansvarigt för Sveriges officiella turiststatistik och är huvudman för Stiftelsen för kunskapsfrämjande inom turism.

Nuteks perspektiv på turismens utveckling handlar dels om fokus på regioner och regional samverkan, dels om nationella tematiska perspektiv som konferenser, korta storstadsresor, evenemang, kulturturism m.m. Myn-

digheten understryker vikten av nära samverkan med andra sektorsmyndigheter, intresseorganisationer och näringsens aktörer för framgång i främjandearbetet.

Enligt Nutek finns det även ett flertal områden av övergripande och generell karaktär som är viktiga för turistnäringens utveckling. Exempel på sådana områden är infrastruktur, regelförenklingar, statistik och analys, utbildning, forskning och statens insatser för turistfrämjandet.

Visit Sweden och marknadsföringen av Sverige

Staten och intresseorganisationen Svensk Turism AB är till lika delar ägare av Visit Sweden AB. Detta bolag ansvarar för turistpolitikens Sverigefrämjande perspektiv. Företagets uppdrag är att marknadsföra Sverige som turistland utomlands.

Utvärdering av Framtidsprogrammet

I december 2006 redovisade Statskontoret resultatet av regeringens uppdrag att utvärdera det s.k. Framtidsprogrammet (Staten och turistnäringen i samverkan – En utvärdering av Framtidsprogrammet, Statskontorets rapport 2006:14). Framtidsprogrammet från år 2001 omfattade strategier för tillväxt i den svenska rese- och turistindustrin.

Statskontorets övergripande slutsats var att Framtidsprogrammet hade haft begränsad betydelse, och myndigheten lämnade därför ett antal förslag till förändringar av turistpolitiken. Utöver att föreslå en avveckling av Framtidsprogrammet förordade myndigheten inrättandet av ett antal samrådsforum. I ett av dessa bör regeringen och företrädare för turistnäringen diskutera de frågor som är av övergripande karaktär och som kräver regeringsbeslut. Ett sätt att öka förutsättningarna för att ett sådant samarbete ska bli livskraftigt är, enligt Statskontoret, att utveckla diskussionerna med inriktning på ett branschprogram.

I mars 2007 redovisade Nutek projektet Vidareutvecklingen av Framtidsprogrammet till regeringen. Nutek delade i allt väsentligt Statskontorets ovan redovisade bedömningar och föreslog att arbetet med att genomföra Framtidsprogrammet skulle avslutas och ersättas med ett strategiskt system för utveckling av turistnäringen samt ett långsiktigt utvecklingsprogram. Det strategiska systemet skulle baseras på Statskontorets förslag om tre samordnade forum för aktörssamverkan.

Avslutningsvis ansåg Nutek att regeringen, utöver budgeterade medel för turistfrämjande, bör avsätta medel för drift av systemet med tre forum och 30 miljoner kronor årligen för det långsiktiga programmet.

Utredning om marknadsföringen av Sverige som resmål m.m.

I december 2005 tillsatte regeringen en särskild utredare (förra generaldirektören Anders Lindström) med uppgift att föreslå alternativa modeller för ytterligare gemensamma insatser av turistnäringen och offentliga aktörer för att marknadsföra Sverige, och olika destinationer i Sverige, som resmål (dir. 2005:133).

I september 2006 beslutade den dåvarande regeringen om tilläggsdirektiv för utredningen (dir. 2006:99). Utöver det ursprungliga uppdraget skulle utredaren även utreda förutsättningarna för att ställa ut statliga ekonomiska garantier och för andra former av stöd till stora evenemang inom bl.a. kultur- och idrottssektorerna.

I utredningens slutbetänkande Tillväxt genom turistnäringen (SOU 2007:32), som presenterades i maj 2007, framhölls att det bör skapas en mer samordnad och effektiv marknadsföring och marknadsbearbetning av Sverige och dess regioner som resmål på den internationella marknaden. För detta krävs dels ökade resurser för marknadsföring av Sverige, dels en samordning av resurserna mellan de offentliga aktörerna och turistnäringen.

I betänkandet slogs också fast att en faktor som kan inverka positivt på turismen till Sverige är stora evenemang med utländska besökare och deltagare. Utredningen framhöll att det finns kapacitet i Sverige att anordna fler sådana evenemang och sammankomster men att det krävs omfattande investeringar och ekonomiskt risktagande för att lyckas. Ett starkare statligt engagemang på nationell nivå kan, enligt utredningen, ytterligare öka förutsättningarna för Sverige att få anordna fler stora evenemang och sammankomster.

Utredningen föreslog sammanfattningsvis bl.a. följande:

- Staten formulerar tydligare politiska kvantifierbara mål för vad som ska åstadkommas inom svensk turistnäring och hur turismen ska medverka till utvecklingen inom olika sektorer i samhället.
- Visit Sweden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inom några områden organisera partnerskap enligt den s.k. OPP-modellen (offentlig-privat partnerskap).
- Staten utarbetar en nationell strategi för stora internationella evenemang inom idrott och kultur samt för stora internationella sammankomster inom mötesindustrin.
- Visit Sweden får i uppdrag att starta ett dotterbolag med inriktning på stora internationella idrottsevenemang, stora internationella kulturevenemang samt stora internationella sammankomster inom mötesindustrin.
- Staten anslår ytterligare medel till Visit Sweden.
- Nutek får i uppdrag att genomföra en undersökning om inkommande besökare till Sverige som därefter bl.a. kan utgöra statistikunderlag.

I december 2007 besvarade näringsminister Maud Olofsson en fråga (fr. 2007/08:414) från Patrik Forslund (m) om hur långt beredningen av nyss refererat betänkande hade kommit och när hon kunde väntas ta ställning

till förslaget. Näringsministern konstaterade att departementet i sitt arbete för turistnäringen har tillämpat ett brett angreppssätt. Ett led i arbetet har varit ett särskilt dialogmöte mellan Näringsdepartementet och turistnäringen. Dessutom analyseras och behandlas flera angelägna frågor som det, enligt näringsministern, finns anledning att föra en fördjupad diskussion om med berörda aktörer och intressenter. Näringsministern sade sig vara övertygad om att en sådan diskussion på vissa av de områden som utredningen har berört, tillsammans med den dialog med turistnäringen som inletts, kommer att ge en nödvändig helhetsbild av turistnäringens utmaningar och behov. Hon avslutade frågesvaret med att meddela avsikten att ta ställning i dessa frågor när ett sådant underlag föreligger.

Regeringen om stora idrottsevenemang

Med anledning av vad som anförs i motion 2007/08:N334 (s) om internationella idrottsevenemang kan noteras att statsrådet Lena Adelsohn Liljeroth i februari 2008 besvarade en fråga (fr. 2007/08:629) från Hans Backman (fp) om huruvida ministern avser att ta initiativ till att en strategi snabbt arbetas fram för hur Sverige ska kunna arrangera fler stora internationella idrottsevenemang.

Statsrådet hänvisade till tidigare interpellations- och frågesvar där hon sagt att regeringen har uttalat sin avsikt att aktivt verka för att fler stora internationella idrottsevenemang ska arrangeras i Sverige. Vidare sade sig statsrådet inte vilja föregripa den pågående beredningen inom Regeringskansliet av här tidigare nämnda utredningsbetänkande om tillväxt genom turistnäringen, där det, som redan beskrivits, bl.a. föreslås en nationell strategi för stora internationella evenemang.

I ett pressmeddelande från Kulturdepartementet (2008-02-15) anges att det pågår ett arbete inom Regeringskansliet med att ta fram en policy för hur Sverige ska locka fler stora evenemang. Vidare sägs att kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth har för avsikt att bjuda in representanter för Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté till ett möte för att få en tydligare bild av idrottsrörelsens inställning till evenemangsfrågan.

Något om turismen i Sverige år 2007

I början av februari 2008 redovisade Nutek siffror över turismen i Sverige under år 2007. Myndigheten konstaterade att alltfler turister besöker Sverige. Antalet övernattningar av utländska besökare ökade med 2,3 % jämfört med år 2006. Utländska besökare bidrog med utländsk valuta till ett högre exportvärde än exporten av svenska personbilar. Även boendeintäkterna på hotell, stugbyar, vandrarhem och campingplatser nådde högre nivåer än någonsin. Intäkterna steg med 10 % till över 18 miljarder kronor under år 2007. Noterbart är också att den utländska turismen till Sverige, uttryckt i antalet övernattningar på kommersiella boenden, har fördubblats sedan år 1991. Tillväxten i Sverige har därmed varit betydligt bättre än för resandet i Europa som helhet.

Forskning om turism

Forskning som har någon form av anknytning till turism bedrivs vid flera olika lärosäten. Turismforskningsinstitutet Etour etablerades år 1997 och har turism som huvudfokus för sin forskning. Etour finansieras genom ett grundanslag från den humanvetenskapliga fakulteten vid Mittuniversitetet samt genom några större projekt och kortare uppdrag.

Angående vildmarkscamping

En av motionerna tar upp det man betecknar vildmarkscamping. Enligt allemansrätten får man tälta med ett par tre tält under något dygn. I nationalparker och naturreservat gäller dock särskilda regler. De flesta kommuner har dessutom bestämmelser om camping i de lokala ordningsföreskrifterna.

Enligt uppgifter från Naturvårdsverket torde etablerandet av en vildmarkscamping kräva en anmälan för samråd med länsstyrelsen eller kommunen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, då verksamheten kan tänkas komma att väsentligt ändra naturmiljön. I bedömningen av verksamhetens miljöpåverkan måste ställning tas till eventuella strandskydd eller andra områdeskydd. Även plan- och bygglagsrelaterade frågor rörande exempelvis bygglov kan komma i fråga. Vidare följer med en vildmarkscamping ofta krav på avfallshantering, hantering av brand- och olyckrisker m.m. En vildmarkscamping kan också komma att begränsa allmänhetens möjligheter att utöva sin allemansrätt.

Noterbart är att campinganläggningar sedan den 1 januari 2008 inte längre är anmälningspliktiga enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Det ankommer emellertid fortfarande på kommunen att ”ägna särskild uppmärksamhet” åt bl.a. campinganläggningar.

Angående undantagsområden som omnämns i motion 2007/08:N251 (c) ser Naturvårdsverket ingen anledning att skapa sådana för just vildmarkscampingar. Enligt verket bör dylika anläggningar, liksom andra typer av verksamheter, prövas utifrån gällande regelverk.

Det kan avslutningsvis nämnas att Naturvårdsverket för närvarande är inblandat i ett ärende rörande en vildmarkscamping. Verket har i det fallet överklagat en medgiven strandskyddsdispens. Ärendet är ännu ej avgjort i högre instans.

Utskottets ställningstagande

Turismen är en näring med stor potential. Det rika svenska natur- och kulturarvet i kombination med ett fördelaktigt företagsklimat ger goda förutsättningar, inte minst för små och medelstora företag, att etablera sig inom turistsektorn. Samtidigt är det turistpolitiska området komplext med många olika aktörer och varierande önskemål om åtgärder för att främja företaget inom sektorn. Politiska insatser av mer riktat slag på turistområdet kräver således ofta betydande samordning mellan offentliga aktörer på flera olika nivåer. Med detta i åtanke är det, enligt utskottets mening, rim-

ligt att de förslag på det turistpolitiska området som ligger på regeringens bord, noggrant diskuteras med berörda privata och offentliga aktörer. Utskottet förutsätter att regeringen därefter redovisar sin syn på hur den ställer sig till de utredningsförslag – av vilka flera upprepas i här aktuella motioner – som för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Beträffande de motioner som tar upp frågor om stora evenemang vill utskottet hänvisa till pågående arbete inom Regeringskansliet i syfte att ta fram en policy för hur fler evenemang av detta slag ska kunna lockas till Sverige.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet aktuella motioner i berörda delar.

Mode och design

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motioner om mode och design med hänvisning bl.a. till pågående utredningsarbete.

Jämför reservation 2 (v).

Motionerna

Svenskt mode kan bli ett sätt att marknadsföra Sverige internationellt, anføres det i motion 2007/08:N267 (s). Motionären anser att mode måste få ett institut som kan samordna och ge stöd till utbildning och företagande samt till start-, riskkapital och exportstöd. Ett modeinstitut kan på detta sätt bidra till att fler modeföretag kan utvecklas.

Svensk design skördar framgångar världen över, sägs det i motion 2007/08:N344 (m). Motionären framhåller att design har blivit ett allt viktigare verktyg i den hårdnande globala konkurrensen. Design påverkar företagets produktivitet genom att effektivisera produktionsprocessen. Dessutom kan design bidra till såväl upplevd som verklig kvalitetsförhöjning för konsumenterna, vilket påverkar prisbilden och lönsamheten.

I Sverige hanteras frågor kring design inom forsknings-, utbildnings-, närings- och kulturpolitiken. Motionären noterar att det emellertid saknas en interdepartemental gruppering som kan fungera som nav för designfrågor i den politiska strukturen. Det saknas dessutom en uttalad målformulering för design i termer av ökad konkurrenskraft och tillväxt.

För att ta till vara utvecklingen på det svenska designområdet anser motionären att det är viktigt att den sektorsövergripande samordningen stärks. På detta sätt får man ett samlat perspektiv på de politiska insatserna i form av främjande och marknadsföring. Vidare bör den befintliga myndighetsstrukturen på området ses över liksom hur design som medel för innovationer kan integreras i berörda myndigheters verksamheter.

Vissa kompletterande uppgifter

Om upplevelseindustrin

Upplevelseindustrin är ett samlingsbegrepp för människor och företag med ett kreativt förhållningssätt och som har till huvuduppgift att skapa och leverera upplevelser i någon form. I begreppet inkluderas vanligen arkitektur, dator- och tv-spel, design, film, foto, konst, litteratur, marknadskommunikation, medier, mode, musik, måltid, scenkonst, turism/besöksnäring och upplevelsebaserat lärande.

Rådet för arkitektur, form och design

I maj 2004 inrättade regeringen Rådet för arkitektur, form och design som en kommitté under Kulturdepartementet (dir. 2004:24 och 2006:65). Rådets uppdragstid sträcker sig fram till utgången av innevarande år. Huvuduppgiften för rådet är att driva på arbetet med arkitektur, form och design med utgångspunkt i de målsättningar som föreslogs av den förra regeringen (prop. 1997/98:117, bet. 1997/98:KrU14).

År 2006 presenterade rådet en genomlysning av modeområdet i Sverige. Rapporten *Mode Svea*, som omnämns i en av de här aktuella motionerna, har legat till grund för det arbete som nu drivs vidare inom ramen för KK-stiftelsens projekt *Mötesplats mode och design* (se vidare nedan).

I november 2007 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv för rådet (dir. 2007:154). Utgångspunkten för uppdraget var att ge politikområdet arkitektur, formgivning och design goda utvecklingsförutsättningar. Rådet ska föreslå hur en befintlig myndighet eller institution i en permanent form kan främja och förmedla kunskap om hur en ökad kvalitet inom arkitektur, form och design kan bidra till samhällsutvecklingen. Utgångspunkten är att uppgiften ska övertas av en befintlig myndighet eller institution fr.o.m. den 1 januari 2009, då rådets arbete ska vara avslutat. Rådets uppdrag i denna del ska redovisas till regeringen senast den 17 mars 2008. I en slutredovisning senast den 31 december 2008 ska rådet redovisa erfarenheter och samlad kunskap som erhållits under den tid som rådet har verkat.

Stiftelsen Svensk Industridesign

Staten stöder via Nutek verksamheten vid Stiftelsen Svensk Industridesign. Stiftelsen verkar bl.a. för att företag, organisationer och offentliga verksamheter ska bli medvetna om designens betydelse som konkurrensmedel. Vidare stöder stiftelsen, som finns representerad över hela landet, utbildnings- och forskningsinsatser inom designområdet.

Analys av upplevelseindustrin m.m.

I regleringsbrevet för Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) för budgetåret 2007 gav regeringen institutet i uppdrag att ta fram en kunskapsöversikt som belyser upplevelseindustrins och de kreativa näringarnas betydelse och potential för ekonomiskt hållbar tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet inom kort.

I februari 2007 presenterade ITPS rapporten Politik för design – En jämförande analys av fyra länders designinsatser (A2007:001). I rapporten slog ITPS bl.a. fast att Sverige saknar en designstrategi och en sektorsövergripande samordning av designfrågorna. Vidare konstaterades att Sverige inte har en uttalad målformulering för design i termer av ökad konkurrenskraft och tillväxt. Bland de starka sidor institutet har identifierat på designområdet i Sverige är en befintlig myndighetsstruktur som kan vidareutvecklas. Det finns också en dialog mellan utförarorganisationerna som är positiv. Aktörer som Almi Företagspartner AB, Nutek och Verket för innovationssystem (Vinnova) bör, enligt rapporten, överväga hur design som medel för innovationer kan integreras i deras verksamheter. Svenska svagheter är bl.a. att det saknas en sektorsövergripande samordning av dessa frågor och att den oklara arbetsmarknadssituationen för blivande designere och för personer som utexamineras från kombinationsutbildningar med designinslag.

Mötesplats Mode & Design

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) har etablerat åtta s.k. mötesplatser för upplevelseindustrin i samverkan med näringsliv, högskola, regioner/kommuner och viss annan offentlig verksamhet. Mötesplats Mode & Design har arbetat med att stimulera tillväxten inom mode- och designbranscherna i hela Sverige. Från den 1 januari 2008 slogs Mötesplats Mode & Design samman med Konstfacks inkubator Transit, och dessa båda aktörer satsar nu gemensamt på att utveckla stöd till mindre upplevelseindustriföretag.

Utskottets ställningstagande

Verksamheter inom ramen för det som betecknas upplevelseindustrin förtjänar uppmärksamhet. Mode och design är två av dessa områden där svenska aktörer har framgång.

Utskottet konstaterar att det för närvarande pågår ett utredningsarbete med målet att permanenta Rådet för arkitektur, form och design. Därutöver genomför ITPS en genomgång av upplevelseindustrins och de kreativa näringarnas betydelse och potential för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Båda dess utredningar ska redovisas i mars 2008. Regeringens ställningstagande till nämnda utredningar bör avvaktas

innan det, enligt utskottets uppfattning, finns anledning för riksdagen att ta några initiativ i linje med vad som föreslås i motionerna 2007/08:N267 (s) och 2007/08:N344 (m). Motionerna avstyrks.

Rymdverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning bl.a. till utskottets tidigare ställningstaganden och att önskemålet i en motion om finansiering av en forsknings-satellit redan är tillgodosett avslår riksdagen två motioner om rymdverksamhet.

Motionerna

I motion 2007/08:N381 (kd, m) framhålls att Sverige trots sin storlek har omfattande forskning i och om rymden, rymdteknisk utveckling och en kommersiell rymdindustri. Sverige är också medlem i det europeiska rymdsamarbetet genom European Space Agency (ESA). Sverige satsar drygt 700 miljoner kronor per år i offentliga medel på rymdverksamheten och bidragen till det europeiska samarbetet dominerar bland dessa utgifter.

Forskningssatelliterna Viking och Odin tillhandahåller mycket forskning per satsad krona, och motionärerna menar att de svenskledda projekten behövs som komplement till ESA:s projekt. Odin kan exempelvis tillhandahålla en unik mätserie över vissa förhållanden i atmosfären.

Driften av Odin är inte finansierad under budgetåret 2007/08, och motionärerna anser att det kan uppfattas som negativt om Sverige beslutade att stänga av den fullt fungerande satelliten som fortfarande ger viktiga data.

Sverige har under lång tid varit en aktiv part i ESA, sägs det i motion 2007/08:N309 (kd). Motionären anser att det europeiska samarbetet är en förutsättning för rymdindustrins fortlevnad. Dock gagnar det inte konkurrenskraften hos berörda industrier att möjligheterna till samarbete med industrier i länder utanför Europa är begränsade. Att uppmuntra sådant samarbete är, enligt motionären, viktigt både för svensk industris framtid och för det europeiska samarbetsprogrammet. Enligt motionärens uppfattning bör Rymdstyrelsen få sådana direktiv att det är möjligt att inrikta rymdverksamheten även mot icke-europeiska länder.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

I samband med beredningen av budgetpropositionen hösten 2005 respektive hösten 2006 behandlade näringsutskottet motioner nära nog likalydande med här aktuella motion 2007/08:N309 (kd) av samme motionär.

Vid båda dessa tillfällen redovisades att det inte finns något som hindrar att Rymdstyrelsen riktar verksamhet även mot icke-europeiska länder. Rymdstyrelsens instruktion specificerar inte vilka länder myndigheten ska samarbeta med. Det finns således ingenting som hindrar att myndigheten deltar i bilaterala samarbeten utanför Europa. Rymdstyrelsen beslutar om deltagande i ESA-projekt, andra internationella projekt och nationella projekt utifrån kriterier som tillgängliga medel, projektens kvalitet, uppfyllelse av Rymdstyrelsens mål m.m. Ett exempel på samarbete som sträcker sig utanför Europa är den svenska forsknings satelliten Odin som utvecklades tillsammans med Finland, Frankrike och Kanada.

Näringsutskottet avstyrkte då aktuella motioner med hänvisning till att Rymdstyrelsen redan har möjlighet att samarbeta med aktörer i icke-europeiska länder.

Finansieringen av forsknings satelliten Odin

Forsknings satelliten Odin utvecklades av Svenska rymdaktiebolaget (Rymdbolaget) på uppdrag av Rymdstyrelsen och dess motsvarigheter i Finland, Frankrike och Kanada. Satelliten sändes upp i februari 2001, och Rymdbolaget har ansvaret för styrning och drift av satelliten. Sedan maj 2007 ägnar sig Odin på heltid åt klimat- och miljörelaterade studier av atmosfären. Satelliten hade ursprungligen en beräknad livslängd på två år men väntas nu ha uppnått sin tekniska livslängd först om ca 3–4 år.

Den årliga driftskostnaden för Odin uppgår i dagsläget till ca 11,5 miljoner kronor. Av dessa står ESA för ca 5,5 miljoner kronor och Rymdstyrelsen för resterande 6 miljoner kronor. I slutet av januari 2008 fick Rymdbolaget ett kontrakt från Rymdstyrelsen på ytterligare ett års drift av Odin. Rymdstyrelsen har i anslutning till detta aviserat att myndigheten inte tänker svara för fortsatt finansiering av driften när nuvarande kontrakt löper ut.

Utöver resurser för själva driften finansierar Rymdstyrelsen även forskargrupper som är knutna till Odinprojektet. Beträffande finansieringen från ESA gör Rymdbolaget bedömningen att utsikterna är goda för fortsatt finansiering även efter innevarande år.

Utredning av myndighetsorganisationen för forskningsfinansiering

I juli 2007 tillsatte regeringen en särskild utredare – generaldirektör Madeleine Sandström – med uppdrag att utvärdera den myndighetsorganisation för forskningsfinansiering som inrättades år 2001 (dir. 2007:102). I uppdraget ingår att göra en övergripande bedömning av Rymdstyrelsens forskningsfinansierande verksamhet. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 26 mars 2008.

Utskottets ställningstagande

Sverige har en viktig roll att spela i det europeiska rymdsamarbetet. Forskning och utveckling med anknytning till rymdområdet bidrar på olika sätt till den industriella utvecklingen i Sverige och till framväxten av innovationer med tillämpning inom helt andra områden. Sverige har också unika geografiska förutsättningar och kan tillhandahålla infrastruktur för olika former av rymdstudier. Enligt utskottets bedömning ligger Sverige långt fram på rymdområdet.

Beträffande det som anförs i motion 2007/08:N309 (kd) om samarbete med industrier i länder utanför Europa hänvisas till det utskottet anförde vid behandlingen av en likalydande motion senast våren 2007, dvs. att det inte finns något som hindrar att Rymdstyrelsen deltar i bilaterala samarbeten med icke-europeiska länder.

I motion 2007/08:N381 (kd, m) yrkas på en översyn av forskningssatelliten Odins finansiering. Utskottet konstaterar att sedan motionen avlämnades hösten 2007 har finansieringen av driften av satelliten säkerställts för innevarande år. Den fortsatta finansieringen får, enligt utskottets uppfattning, bli en fråga för kommande budgetarbete och de prioriteringar som görs av Rymdstyrelsen.

Med det anförda avstyrks de två ovan nämnda motionerna.

ESS

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om neutronforskningsanläggningen ESS. Utskottet hänvisar till bl.a. sitt tidigare ställningstagande till ett liknande yrkande.

Jämför reservation 3 (mp).

Inledning

ESS är en förkortning för European Spallation Source. ESS kommer att vara en sameuropeisk mångvetenskaplig forskningsanläggning där världens kraftfullaste neutronkälla används för forskning inom bl.a. biologi, nano- och energiteknik samt material- och ingenjörsvetenskap.

Motionen

En etablering av ESS i Lund har politiskt, akademiskt och skandinaviskt stöd, anförs det i motion 2007/08:N298 (m). Vidare har Lunds kommun och Region Skåne arbetat aktivt för en placering i Lund. En förstudie är gjord och lämplig plats för anläggningen finns angiven i kommunens planer. Motionärerna anser att Sverige fortsatt bör stödja tillkomsten av ESS-projektet.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat motionsyrkanden om neutronforskningsanläggningen ESS. Senast skedde detta våren 2007 (bet. 2006/07:NU6). Då utskottet har sett ett värde i att Sverige blir värdland för ESS välkomnade utskottet det besked som regeringen lämnade i februari 2007 med innebörden att den ställer sig bakom en etablering av ESS i Lund (se nedan). Utskottet förutsatte att regeringens beslut vilar på en helhetsbedömning där ESS fördelar väger tyngre än de eventuella nackdelar som har lyfts fram av ESS-etableringens kritiker. Utskottet konstaterade vidare att projektet ska genomgå sedvanliga prövningar enligt plan- och bygglagen och miljöbalken, vilka enligt utskottets uppfattning bl.a. säkerställer att erforderliga miljökonsekvensanalyser görs innan etableringen kommer till stånd. Samtliga motioner på temat ESS avstyrktes. Avvikande uppfattningar redovisades i två reservationer (s, v respektive mp).

I år har även utbildningsutskottet behandlat motioner om ESS (bet. 2007/08:UbU5). Utbildningsutskottet ställde sig positivt till de åtgärder som regeringen vidtagit vad gäller ESS och avstyrkte i sammanhanget aktuella motioner.

Regeringens besked om ESS i februari 2007

I februari 2007 meddelade utbildningsminister Lars Leijonborg att regeringen har beslutat att verka för att ESS förläggs till Sverige. Beslutet innebar att regeringen erbjuder övriga Europa att täcka ca 30 % av totalkostnaden och ca 10 % av driftskostnaden. Den totala investeringskostnaden för ESS uppgår till ca 12,6 miljarder kronor under tio år. De årliga driftskostnaderna beräknas bli ca 1,2 miljarder kronor.

Liksom under ESS-processens tidigare faser kommer förre finansministern Allan Larsson att leda Sveriges förhandlingar med övriga europeiska länder. Larssons uppdrag ska rapporteras den 1 december 2008 och ambitionen är att anläggningen ska kunna stå färdig år 2018.

Om ESS i budgetpropositionen för år 2008

I budgetpropositionen för år 2008 konstaterar regeringen att kostnaderna för svenskt medlemskap i internationella forskningsanläggningar har ökat kraftigt under flera år. Detta har fått till följd att de forskningsfinansierande myndigheterna måste avsätta en allt större andel av sina anslag för att finansiera deltagande i dessa anläggningar.

Regeringen redovisar vidare att Vetenskapsrådet under år 2007 har rapporterat sina prioriteringar av forskningens infrastruktur. Högst prioriterat är fortsatt medlemskap i de internationella forskningsanläggningar där Sverige deltar. ESS tillhör därvidlag de högt prioriterade projekten. För arbetet med ESS har regeringen inrättat ett särskilt sekretariat vid Lunds

universitet. Sekretariatet ska ansvara för planering och konstruktion av ESS i samverkan med universitetet. För finansiering av sekretariatets verksamhet år 2008 används 20 miljoner kronor från Vetenskapsrådets anslag.

Regeringen konstaterade också att konstruktionen av ESS sannolikt kommer att ha en positiv inverkan på näringslivet, dels genom att ge goda möjligheter för svenska företag att sälja varor och tjänster till ESS, dels genom att skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat motioner om neutronforskningsanläggningen ESS. Då utskottet och regeringen har uttryckt en positiv inställning till projektet i linje med vad som efterfrågas i den här aktuella motionen 2007/08:N298 (m), saknas skäl till ett riksdagsuttalande i frågan. Motionen avstyrks.

Miljöteknikföretagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ett branschprogram för miljöteknikbranschen. Utskottet hänvisar bl.a. till att regeringens ställningstagande till ett antal utredningar bör avvaktas innan det finns skäl för riksdagen att agera.

Jämför reservation 4 (mp).

Motionen

I motion 2007/08:N323 (mp) konstateras att Miljöpartiet har välkomnat den riktade satsning på miljöteknik som regeringen föreslog i 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100). Motionärerna vill dock ge satsningen ett bredare fokus än enbart export och anser att anslaget bör utnyttjas för att skapa ett brett branschprogram för miljöteknikbranschen. Vidare bör satsningen utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

I anslutning till behandlingen av budgetpropositionen för år 2008 avstyrkte näringsutskottet en motion (mp) med samma innebörd som den här aktuella (bet. 2007/08:NU1). Utskottet hänvisade till regeringens uttalande i budgetpropositionen om att den i samband med den pågående översynen av myndighetsverksamheten inom det näringspolitiska området även avser

att se över och utveckla de organisatoriska formerna för statlig verksamhet inom miljöteknikområdet. Avvikande uppfattning redovisades i en reservation (mp).

Några satsningar inom miljöteknikområdet

I den ekonomiska vårpropositionen år 2007 avsatte regeringen 530 miljoner kronor för särskilda satsningar på miljöteknik under åren 2007–2010. En betydande del av de medlen, 245 miljoner kronor, kommer att användas för forskning om miljövänliga fordon och utveckling av teknik för förnybara bränslen (se även nedan i avsnittet Biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin). I budgetpropositionen för år 2008 presenterades ytterligare satsningar inom klimat- och miljöteknikområdet, däribland en satsning på utveckling av hållbara städer. Regeringen har avsatt 340 miljoner kronor för det ändamålet fram till år 2010.

I oktober 2007 gav regeringen Exportrådet i uppdrag att genomföra en särskild satsning på främjande av svensk miljöteknikexport, med speciell inriktning på små och medelstora företag. Satsningen omfattar 30 miljoner kronor under åren 2007–2009.

Om strategiska branschprogram

I samverkan med representanter för ett antal näringslivssektorer utarbetade den förra regeringen ett antal branschspecifika strategiprogram. De branscher som omfattades var fordonsindustrin, IT- och telekombranschen, skogs- och träindustrin, metallurgiindustrin, läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin samt flyg- och rymdindustrin.

I budgetpropositionen för år 2007 angav den nya regeringen att den hade för avsikt att analysera och se över arbetet inom ramen för strategiprogrammen och återkomma i frågan.

Vinnova har på den tidigare regeringens uppdrag tagit fram FoU-program i samverkan med näringslivet inom ramen för varje strategiprogram. Vinnova har den nuvarande regeringens uppdrag att redovisa genomförda insatser och pågående arbete inom ramen de branschvisa forskningsprogrammen. Uppdraget redovisades i slutet av februari 2008.

Forskningsstrategi om miljöteknik

I februari 2007 redovisade Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) och Vinnova ett uppdrag att tillsammans utarbeta en forskningsstrategi om miljöteknik i samråd med näringslivet och andra berörda aktörer. Strategin ska främja framtagandet av ny kunskap och stärka kompetensen inom miljöteknikområdet och främja svensk konkurrenskraft på den globala marknaden för miljöteknik. Strategin ligger nu till grund för en gemensam utlysning av forskningsmedel.

Vinnova har även redovisat den samverkan som har skett kring satsningen på ett forskningsprogram inom miljöteknik och vilka insatser som har genomförts för att främja utvecklingen av miljöteknik.

Swentec blir en delegation

Regeringen beslutade i april 2005 att inrätta Sveriges miljöteknikråd, Swentec (Swedish Environmental Technology Council). Swentec har i uppdrag att stärka svenska företags affärsmöjligheter och konkurrenskraft inom miljöteknik, miljöanpassade varor, tillverkningsprocesser och tjänster på den svenska och internationella marknaden. Swentec är organisatoriskt knutet till Nutek men har ett kansli placerat vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

Swentec kartlägger för närvarande svensk miljöteknik. Inom ramen för kartläggningen genomfördes under hösten 2007 en undersökning av de svenska miljöteknikföretagen i syfte att öka kunskapen kring företagens behov av information, kontakter och finansiering och samtidigt få svar på hur miljötekniksektorn stöts av olika statliga aktörer.

I oktober 2007 aviserade regeringen att den under 2008 ämnar ombilda Swentec till en delegation för miljöteknik under Näringsdepartementet. Regeringen väntas besluta om direktiv för delegationen senare under våren 2008.

Utskottets ställningstagande

Svensk forskning och svenska företag är framgångsrika på det miljötekniska området och såväl den förra som den nuvarande regeringen har vidtagit åtgärder för att ytterligare stimulera utvecklingen på detta område.

Utskottet konstaterar att det för närvarande pågår flera olika utredningar vars resultat regeringen bör ges möjlighet att beakta innan det finns skäl för riksdagen att agera i linje med önskemålen i motion 2007/08:N323 (mp). Vinnovas analys av genomförda insatser och pågående arbete inom ramen för de branschvisa forskningsprogrammen är en av dessa. Med det anförda avstyrks nyssnämnda motion.

Nanoteknik

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till att nanoteknikens risker har uppmärksamats av flera aktörer på senare tid, avslår riksdagen en motion om att det behövs en nationell nanostrategi för att lättare kunna hantera dessa risker.

Motionen

Användning av nanoteknik kan medföra omfattande miljö- och hälsoproblem som i dag inte kan förutses, anför det i motion 2007/08:N202 (c). Motionärerna anser att det är angeläget att Sverige får en nationell nanostrategi för att lättare kunna hantera nanoteknikens risker.

Vissa kompletterande uppgifter

Kemikalieinspektionens kartläggning av nanoteknikens risker

I november 2007 presenterade Kemikalieinspektionen en kunskapsammansättning (rapport 6/07) om risker med nanoteknik (Nanoteknik – stora risker med små partiklar?). Bakgrunden var ett uppdrag i regleringsbrevet för år 2007.

Inspektionen konstaterade att kunskapen om vilka hälso- och miljörisker nanotekniken kan medföra är bristfällig. Den snabba utvecklingen inom området och de stora kunskapsluckorna om hälso- och miljörisker manar till försiktighetsåtgärder. Myndigheten noterade vidare att kunskapen även är bristfällig om hur nanomaterial uppträder i miljön och om de tas upp av olika organismer.

Mot denna bakgrund föreslogs bl.a. att regeringen ska uppdra åt Vinnova att utforma en svensk strategi för nanoteknologisk forskning och utveckling, som inkluderar kunskap om risker för hälsa och miljö. Vidare bör regeringen tilldela Formas särskilda forskningsmedel för området nanomaterials hälso- och miljörisker.

Kemikalieinspektionen har i regleringsbrevet för år 2008 sedermera fått i uppdrag att bevaka utvecklingen på det nanotekniska området samt delta i utvecklingen av nya metoder för att bedöma eventuella hälso- och miljörisker. Vidare ska en analys och en framtida prognos av förekomst av användning av nanomaterial i kemiska produkter och varor göras i samråd med berörda myndigheter och branschorganisationer.

Nanoteknikens innovationssystem

Vinnova har genomfört en studie av nanoteknikens innovationssystem (Vinnovarapport 2007:1). I studien slås bl.a. fast att det saknas kunskap om nanoteknik och dess tillämpningar i Sverige. Osäkerheter kring tekniken och dess toxikologi sägs dessutom bidra till att försvaga legitimiteten för användning av nanoteknik i befintlig industri. I rapporten dras slutsatsen att Sverige har goda förutsättningar att bli ledande inom flera nanotekniska områden, men att Sverige måste kraftsamla på dem för att möta den internationella konkurrensen.

EU om säker användning av nanoteknik

EU antog år 2005 en handlingsplan för nanovetenskap och nanoteknik som gäller under perioden 2005–2009. Handlingsplanen redogör för en serie enskilda och sammanlänkade åtgärder för att kunna säkerställa en säker, samordnad och ansvarsfull strategi för nanoteknik och nanovetenskap. Sverige ställde sig i huvudsak bakom förslaget.

I början av februari 2008 gav EU-kommissionen ut rekommendationer för säker nanoforskning (2008/424/EG). Syftet med dokumentet är att säkerställa att all nanoteknologisk forskning genomförs på ett säkert och effektivt sätt och att den främjar en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling.

IVA:s förslag till en svensk nanostrategi

Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) projekt En nanostrategi för Sverige syftar till att stärka den teknisk-vetenskapliga förmågan inom området. I december 2006 föreslog projektet en strategi bestående av sex insatsområden samt en handlingsplan. Ett av de föreslagna insatsområdena betecknades Hantera nanoteknikens risker. Detta område skulle bl.a. innefatta en diskussion och utredning av nanoteknikens konsekvenser och betydelse för säkerhet, hälsa och miljö. Därutöver anförde projektet att det bör avsättas betydande resurser för forskning som inrymmer riskfrågor och att det bör genomföras ett toxikologiskt program med nanoteknisk tyngdpunkt.

Enligt uppgift från IVA har förslaget om en samlad nanostrategi emellertid inte vunnit mer än begränsat gehör från forskningsråd, forskningsstiftelser, myndigheter samt näringslivet i stort.

Utskottets ställningstagande

Nanotekniken öppnar oanade möjligheter för innovationer i gränslandet mellan kemi och fysik. Utforskning och exploatering av dessa möjligheter måste dock göras utan avkall på försiktighetsprincipen. Eventuella miljö- och hälsorisker får inte förringas.

Näringsutskottet konstaterar att Kemikalieinspektionen nyligen har genomfört en kartläggning av nanoteknikens risker och att myndigheten har regeringens uppdrag att följa utvecklingen på nanoområdet ur ett riskperspektiv. Även inom EU har nanoteknikrelaterade risker uppmärksammats.

Mot denna bakgrund gör utskottet bedömningen att det i nuläget inte behövs någon riskinriktad nanostrategi enligt vad som föreslås i här aktuell motion. Den avstyrks alltså.

Vidareförädling av skogsråvara

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om vidareförädling av skogsråvara. Utskottet erinrar bl.a. om att ett omfattande branschforskningsprogram som löper under tidsperioden 2006–2012 är inriktat på dessa frågor.

Motionen

Sverige är oerhört beroende av sitt skogsbruk och sina skogsråvaror och en förädling av våra skogsprodukter ger stora möjligheter att skapa nya företag och nya arbeten, sägs det i motion 2007/08:N228 (m). Om Sverige inte tar till vara möjligheten att forska om och utveckla våra skogsråvaror kommer utvecklingen att ske någon annanstans.

Vissa kompletterande uppgifter

Branschforskningsprogram för skogs- och träindustrin

I april 2007 tecknade Vinnova, Skogsindustrierna och Trä- och möbelindustriförbundet avtal om ett branschforskningsprogram för skogs- och träindustrin. Programmet avser tidsperioden 2006–2012 och finansieras gemensamt av staten och näringslivet. Det övergripande målet är att bidra till hållbar tillväxt, stärka den svenska skogs- och träindustrins internationella konkurrenskraft samt bidra till ett framgångsrikt svenskt engagemang inom det europeiska forskningssamarbetet. Programmet fokuserar bl.a. på vidareförädling av trä.

Nationella träbyggnadsstrategin

Det finns en nära koppling mellan nämnt branschforskningsprogram och pågående arbete inom Nationella träbyggnadsstrategin. Denna strategi har sitt ursprung i ett beslut från december 2002 då regeringen i linje med riksdagens önskemål (bet. 2001/02:NU12) tillsatte en förhandlare med uppdrag att ta fram underlag till en överenskommelse inom näringslivet kring en nationell strategi för att främja en ökad användning av trä i byggandet.

I januari 2007 beslutade regeringen att förlänga tiden för genomförandet av träbyggnadsstrategin. Senast den 31 december 2008 ska uppdraget avslutas med en redogörelse för vad som har uppnåtts.

Utskottets ställningstagande

Vidareförädling av skogsråvara utgör själva kärnan i det omfattande branschforskningsprogram som i april 2007 sjösattes i samverkan mellan Vinnova och företrädare för skogs- och träindustrin. Utskottet anser att branschforsk-

ningsprogrammet, tillsammans med det arbete som bedrivs inom ramen för Nationella träbyggnadsstrategin, tillgodoser önskemålen i motion 2007/08: N228 (m). Motionen avstyrks.

Biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin

Utskottets förslag i korthet

Med åberopande av pågående satsningar på forskning och utveckling på biodrivmedels- och miljöfordonsområdena avslår riksdagen en motion med denna inriktning.

Motionen

Försäljningen av miljöbilar som kan köras på förnybara drivmedel har under det senaste året exploderat, påpekas det i motion 2007/08:N318 (s). Motionärerna anser att den nya biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin blir viktig för sysselsättningen och därmed för Sveriges framtid. Det måste, enligt motionärerna, tas fram en tydlig industriell strategi som fokuserar på att utveckla och stödja de nya industriella strukturerna på området genom forskning och finansiering samt utveckling av en stark hemmamarknad.

Vissa kompletterande uppgifter

Satsningar på forskning om miljövänliga fordon m.m.

I juni 2007 beslutade regeringen om en satsning på forskning och utveckling inom området miljövänlig fordonsteknik. Satsningen omfattar 245 miljoner kronor under åren 2007–2010 och är inriktad på teknikutveckling, energieffektivare fordon och förnybara drivmedel.

Programrådet för fordonsforskning är den viktigaste finansiären av forskning inom vägfordonsområdet. Under de senaste åren har rådet haft en forskningsbudget på ca 600 miljoner kronor per år, varav drygt 200 miljoner kronor har varit statliga medel. Programrådet ansvarar för genomförandet av fem olika forskningsprogram, varav flertalet syftar till att stärka den internationella konkurrenskraften hos den svenska fordonsindustrin, bl.a. genom reduktion av miljöbelastning och bränsleförbrukning.

Forskningsprogrammet Energisystem i vägfordon finansieras i sin helhet av Statens energimyndighet. Programmets tredje period löper under åren 2007–2010. Budgeten för programperioden uppgår till 82 miljoner kronor.

Offentligt finansierad FoU-verksamhet som är inriktad på alternativa drivmedel beskrivs mer utförligt i näringsutskottets betänkande 2007/08: NU10 om vissa energipolitiska frågor. Där behandlas även ett antal motioner om etableringar av biodrivmedelsanläggningar på olika platser i landet.

Regeringen om utvecklingen inom fordonsindustrin

I januari 2008 besvarade näringsminister Maud Olofsson en fråga (fr. 2007/08:514) från Lars Hjalmered (m) om vilka åtgärder statsrådet ämnar vidta för att möjliggöra en fortsättning av de fordonsforskningsprogram som var på väg att löpa ut. Näringsministern erinrade om att regeringen i budgetpropositionen för år 2008 hade utlovat att återkomma om den fortsatta finansieringen av forskning inriktad på fordonsindustrins behov. Hon hänvisade även till pågående diskussioner med Ford och GM (moderbolag till Volvo Personvagnar och Saab Automobile). Ministern angav att inriktningen är att diskussionerna ska säkerställa att den fortsatta finansieringen är klar i god tid innan pågående finansiering löper ut.

Näringsministern meddelade också att regeringen i den till hösten 2008 aviserade forskningspolitiska propositionen avser att presentera en långsiktig plan där prioriteringar av forskning som är relevant för bl.a. fordonsindustrin ses samlat.

I februari 2008 besvarade näringsministern en interpellation (ip. 2007/08:318) från Lars Johansson (s) om regeringens satsningar på det fordonsindustriella området. Näringsministern meddelade i interpellationsdebatten att regeringen inte har samma ansats med stödprogram till vissa branscher som den förra regeringen hade utan i stället riktar insatserna mot generella områden av stor samhällsekonomisk betydelse såsom miljöteknik, energi m.m. Ministern betonade att diskussionerna om forskning och innovation med relevans för fordonsindustrin därför bör utgå från de prioriterade behov som finns inom klimat, miljö och säkerhet samt insatser som stöder en kommersialisering av forskningsresultaten. Vidare hänvisade ministern ånyo till den kommande forskningspolitiska propositionen.

Utskottets ställningstagande

Att uppnå en hållbar utveckling inom transportsektorn är en nyckel till framgång bl.a. när det gäller utmaningarna på klimatområdet. Ett tekniskt och kommersiellt genombrott för andra generationens drivmedel baserade exempelvis på cellulosa vore inte bara positivt för miljön utan även för Sveriges industriella utveckling och för sysselsättningen i områden där utbudet på arbetsmarknaden är begränsat. Miljöteknik i allmänhet och inom fordons- och drivmedelssektorn i synnerhet har därför prioriterats av såväl den nuvarande som den förra regeringen.

Mot bakgrund av den samsyn som råder kring betydelsen av en fortsatt positiv utveckling inom fordons- och drivmedelsområdet till gagn bl.a. för miljön, förutsätter utskottet att dessa frågor fortsatt kommer att uppmärksammas bl.a. i den till hösten 2008 aviserade forskningspolitiska propositionen. Något särskilt riksdagsuttalande därom i linje med vad som efterfrågas i motion 2007/08:N318 (s) anser utskottet inte vara nödvändigt. Motionen avstyrks.

Företagande och brottsförebyggande verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om näringslivets arbete på det brottsförebyggande området. Utskottet finner inga skäl till att riksdagen ska agera för att höja näringslivets medvetenhet om betydelsen av brottsförebyggande arbete.

Jämför reservation 5 (v).

Motionen

I motion 2007/08:Ju393 (v) framhålls att näringslivet har en viktig brottsförebyggande roll. Motionärerna anser att en dialog bör inledas med näringslivet för att öka medvetenheten och kunskapen om näringsidkarnas ansvar för det brottsförebyggande arbetet och lyfta fram goda exempel.

Vissa kompletterande uppgifter

Svenskt Näringslivs syn på brottsförebyggande arbete

I ett remissvar över utredningsbetänkandet Nya förutsättningar för ekobrottsbekämpning (SOU 2007:8) framhåller Svenskt Näringsliv att det svenska näringslivsklimatet och den svenska konkurrenskraften är beroende av en framgångsrik brottsbekämpning och ett effektivt brottsförebyggande arbete. Organisationen menar att en stor del av detta arbete bedrivs och bekostas av näringslivet genom egna insatser.

Svenskt Näringsliv anser att det krävs en kraftsamling och samverkan mellan näringslivet och de rättsvårdande myndigheterna för att värna tilltron till rättssamhällets funktioner och skapa ett tryggt och näringslivsvänligt företagsklimat. Organisationen menar att den bidrar till detta bl.a. genom det arbete som bedrivs inom Näringslivets säkerhetsdelegation. Denna delegation är ett öppet nätverk för såväl privat som offentlig sektor där verksamheten har fokus på säkerhetsfrågor som främjar tillväxt och lönsamhet. Delegationen har en regional struktur i form av sex geografiskt indelade arbetsgrupper bestående av cirka tusen kontaktpersoner.

Lokalt brottsförebyggande arbete

Det finns ca 290 lokala brottsförebyggande råd i landets kommuner och stadsdelar. Representanter för det lokala näringslivet ingår vanligen i dessa råd. Genom kunskapspridning och information stöder Brottsförebyggande rådet det lokala brottsförebyggande arbetet.

Utskottets ställningstagande

Brottsförebyggande arbete bör förutom enskilda personer engagera såväl myndigheter som företag. Att som i motion 2007/08:Ju393 (v) indikera att näringslivet inte förstår sin roll i det arbetet, anser utskottet vara en felaktig utgångspunkt. Utskottet ser således inga skäl till att staten ska agera i syfte att höja näringslivets medvetenhet på detta område. Eventuella insatser bör i stället kunna utgå från en gemensam syn på det brottsförebyggande arbetets betydelse och inriktas på samverkan mellan privata och offentliga aktörer i syfte att minska brottsligheten. Motionen avstyrks i berörd del.

Sport och tillväxt

Utskottets förslag i korthet

En motion om sport som tillväxtfaktor avslås av riksdagen. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående kunskapsuppbyggnad på området.

Motionen

I motion 2007/08:N282 (s) framhålls att idrottsrörelsen i Sverige är en växande samhälls- och tillväxtsektor. Motionären poängterar att regional och lokal utveckling är grunden för nationell ekonomisk tillväxt och anser därför att det behövs nationella, regionala och lokala tillväxtstrategier för den svenska idrottsindustrin.

Vissa kompletterande uppgifter

Utvärdering av statens stöd till idrotten m.m.

I december 2006 tillsattes Tomas Peterson, professor vid Malmö högskola, av regeringen för att utvärdera effekterna av statens stöd till idrotten. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 maj 2008.

Studier av idrottens roll i samhället

Flera universitet och högskolor har under senare år uppmärksammat idrottens betydelse i samhället både som ideell fritidssysselsättning och som expanderande arbetsmarknad. Forskningen är emellertid i ett uppbyggnadsskede, och enligt uppgift från forskare på området bör skattningar av idrottens samhällsekonomiska betydelse därför behandlas med försiktighet.

På uppdrag av Riksidrottsförbundet har Centrum för forskning om regional utveckling vid Karlstads universitet genomfört forskningsstudien Idrottens roll i samhället (arbetsrapport 2007:5). I rapporten beskrivs bl.a. idrottens roll som tillväxtbransch, och det presenteras en modell för hur

idrottens betydelse ska kunna påvisas i en lokal ekonomi. Riksidrottsförbundet har beviljat medel för fortsättning av projektet där avsikten är att konkret testa den ovan nämnda modellen i samverkan med ett antal idrottsföreningar.

Utskottets ställningstagande

Idrott, lek och spel har alltid varit en del av det svenska samhället. Idrottens samhällsekonomiska värde är emellertid svårt att skatta, och det råder osäkerhet kring dess betydelse som lokal, regional och nationell tillväxtfaktor. Mot den bakgrunden välkomnar utskottet det tilltagande intresset för idrottens roll i samhället och den pågående kunskapsuppbyggnad som sker på området, både i offentlig regi och under huvudmannaskap av idrottens centrala organisationer. Innan kunskapernas omfattning har ökat saknas det dock, enligt utskottets uppfattning, skäl för riksdagen att agera i frågan i enlighet med önskemålen i motion 2007/08:N282 (s). Motionen avstyrks.

Vinstfördelningsanalys

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en kartläggning av olika vinstdelningsprogram. Utskottet anser inte att det finns skäl för statsmakterna att initiera en sådan kartläggning.

Motionen

Det är angeläget med en översyn av hur vanliga inkomstagare kan få del av de vinster som de är med och skapar åt företagen, anförs det i motion 2007/08:N222 (s). Där konstateras att det i många svenska och europeiska företag finns bonus- och incitamentsprogram som inte bara ger utdelning till företagsledningarna utan även till de anställda. Den allt snedare inkomst- och förmögenhetsfördelningen måste, enligt motionären, stoppas upp, och han förordar därför att det genomförs en kartläggning av företagssamhetens olika vinstdelningsprogram för att erforderliga förbättringar ska kunna göras.

Vissa kompletterande uppgifter

Kartläggning av vinstandelsstiftelser

Riksdagen har i ett tillkännagivande från år 1998 framfört att regeringen bör låta göra en kartläggning av systemet med s.k. vinstandelsstiftelser (bet. 1997/98:SfU10). Avsikten med vinstandelssystem är att göra de anställda delaktiga i företagets resultat, öka produktiviteten, sprida det indi-

viduella ägandet i företaget och öka känslan av samhörighet med företaget. Arbetsgivaren har rätt att göra avdrag för avsättningar till en vinstandelsstiftelse.

Den dåvarande regeringen gav med anledning av riksdagens tillkännagivande Statskontoret i uppdrag att kartlägga systemet med vinstandelsstiftelser. Statskontoret redovisade uppdraget i rapporten Vinstandelsstiftelser (2000:28). Kartläggningen omfattade dock inte vinstmedel som hade betalats ut direkt till anställda (kontant eller i form av exempelvis aktier eller optioner) och inte heller avsättningar till pensions- eller personalstiftelser.

I oktober 2007 återrapporterade regeringen Statskontorets studie till riksdagen (skr. 2007/08:33). Regeringen ansåg därmed att tillkännagivandet var tillgodosett. Skrivelsen bereds för närvarande av socialförsäkringsutskottet.

Vinstdelning i reviderad standard för arbetskraftskostnader

Medlingsinstitutet genomför till följd av krav från EU en årlig s.k. bonusundersökning. I denna insamlas data om ersättningar i form av utbetalningar till anställda. Sådan vinstdelning som sker genom avsättning till stiftelser, optionsprogram och konvertibler omfattas dock inte av undersökningen. Enligt institutet är orsaken till detta i huvudsak mätteknisk. Myndigheten meddelar också att det pågår en översyn av den svenska standarden för indelning av arbetskraftskostnader. Syftet är att anpassa den svenska standarden till nya internationella standarder på området. Avsikten är att den reviderade svenska standarden även ska innehålla vinstdelning.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har nyligen redovisat resultatet av en kartläggning av s.k. vinstandelsstiftelser för riksdagen. Näringsutskottet har inget att invända emot att denna kartläggning kompletteras på det sätt som omnämns i motionen. Utskottet anser dock att det i så fall bör ske på initiativ av något universitet, arbetsmarknadens parter eller någon annan. Det finns enligt utskottets uppfattning inga tungt vägande skäl för statsmakterna att initiera en dylik kartläggning. Motion 2007/08:N222 (s) avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Turistnäringen, punkt 1 (s)

av Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjärder (s), Berit Högman (s), Karin Åström (s) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:N346 yrkande 7, 2007/08:N347 yrkande 6, 2007/08:N353 yrkandena 1–6 och 2007/08:A400 yrkande 7 och avslår motionerna 2006/07:MJ337 yrkande 8, 2007/08:N232, 2007/08:N235, 2007/08:N246 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N251, 2007/08:N263, 2007/08:N297, 2007/08:N313, 2007/08:N330, 2007/08:N334, 2007/08:N340 yrkandena 1, 3 och 4, 2007/08:N351 yrkandena 1–4 och 2007/08:N365.

Ställningstagande

Regeringen tycks helt sakna ambitioner på det turistpolitiska området. En räkna väl genomarbetade utvärderingar och utredningar har lämnat förslag på viktiga förändringar inom det turistpolitiska området utan att regeringen har vidtagit några åtgärder till gagn för utvecklingen inom turistsektorn. Vägen från ord till handling har tveklöst trampats alldeles för länge av regeringen på det turistpolitiska området.

Vad som nu behövs är ett strategiskt branschprogram för hur besöksnäringen ska bli den blomstrande näring som den har potential att bli. I flera av de socialdemokratiska motionerna på det turistpolitiska området efterfrågas ett sådant program. Vidare anser vi, i likhet med vad som tas upp i nämnda motioner och utredningar, att det krävs större resurser för marknadsföringen av Sverige som turistland och att marknadsföringen samordnas på ett mer ändamålsenligt sätt. Härutöver måste kompetensförsörjningen inom sektorn säkerställas.

Regeringen har nyligen meddelat att det pågår ett arbete med att ta fram en strategi för stora evenemang i Sverige och att regeringen ämnar diskutera frågan med bl.a. Riksidrottsförbundet och Sveriges olympiska kommitté. Detta är positivt, om än – liksom regeringens övriga politik på det

turistpolitiska området – präglat av saktfärdighet. Här är det inte i första hand fortsatt dialog som idrottsrörelsen efterfrågar utan infriande av regeringens löften.

Avslutningsvis vill vi understryka vikten av att marknadsföringen av Sveriges utomlands förstärks genom att Exportrådet ges i uppdrag att främja besöksnäringens produkter.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna 2007/08:A400 (s), 2007/08:N346 (s), 2007/08:N347 (s), 2007/08:N353 (s) i berörda delar. Genom ett uttalande av riksdagen i linje med dessa motioner kan motionerna 2007/08:N232 (s), 2007/08:N235 (s), 2007/08:N263 (s), 2007/08:N297 (s), 2007/08:N330 (s), 2007/08:N334 (s) och 2007/08:N365 (s) anses helt eller delvis tillgodosedda och avstyrks. Övriga i avsnittet aktuella motioner avstyrks.

2. Mode och design, punkt 2 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N344 yrkandena 1–3 och avslår motion 2007/08:N267.

Ställningstagande

Den kreativitet som kännetecknar företagande inom upplevelseindustrin måste ges möjlighet att utvecklas på ett mer effektivt sätt. Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) har exempelvis pekat på att Sverige saknar en uttalad målformulering för design i termer av ökad konkurrenskraft och tillväxt. Ett sätt att förbättra situationen för dem som arbetar med design är att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motion 2007/08:N344 (m). Där betonas bl.a. vikten av att den sektorsövergripande samordningen stärks för att ett samlat perspektiv på de politiska insatserna i form av bl.a. främjande och marknadsföring ska uppnås. Vidare konstateras att det saknas en interdepartemental gruppering som kan fungera som nav för designfrågor i den politiska strukturen. I motionen förordas även tillkomsten av en målformulering för design i linje med ovan nämnda iakttagelser av ITPS. Ökade insatser för kommersialisering av svensk design är också motiverade liksom åtgärder för att öka den inhemska betydelsen av design för industriellt bruk.

Med det anförda tillstyrks motion 2007/08:N344 (m). Motion 2007/08:N267 (s) avstyrks.

3. ESS, punkt 4 – motiveringen (mp)

av Per Bolund (mp).

Ställningstagande

Riksdagen bör tydligt ta avstånd från en etablering av neutronforskningsanläggningen ESS i Lund. Anläggningens miljökonsekvenser är inte alls analyserade i den utsträckning som är nödvändig inför etableringen av en sådan anläggning som ESS. Det finns bl.a. välgrundade farhågor för att anläggningen kommer att bryta mot flera av miljöbalkens hänsynsregler och att Lunds och Skånes möjligheter att bidra till uppfyllelsen av de nationella miljökvalitetsmålen omintetgörs. Därutöver finns det fortfarande oklarheter i hur ESS-projektets mångmiljardkostnader ska finansieras. Att varken miljökonsekvenser eller kostnader för ett så omfattande projekt har redovisats på ett godtagbart sätt är allvarligt. Med det anförda avstyrks motion 2007/08:N298 (m).

4. Miljöteknikföretagande, punkt 5 (mp)

av Per Bolund (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N323 yrkande 9.

Ställningstagande

Satsningar på miljöteknik är något jag välkomnar. Det är emellertid olyckligt att regeringens satsning har en så snäv inriktning på miljöteknikexport. Framgångsrika insatser på miljöteknikområdet bör i stället vägledas av ett brett branschprogram som tas fram i samarbete mellan näringslivet och de fackliga organisationerna. I detta arbete är det också viktigt att ha en bred inriktning på vilken teknik som ska stödjas. Regeringens nuvarande fokus på fordons- och flygplansindustrin bör därför ersättas av en teknikorienterad inriktning där de tekniker som har störst effekt i kampen mot klimatförändringarna får mest stöd. I likhet med vad som anförs i motion 2007/08:N323 (mp) anser jag också att satsningen bör utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor.

Med det anförda tillstyrks nyssnämnda motion i berörd del.

5. Företagande och brottsförebyggande verksamhet, punkt 9 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Ju393 yrkande 3.

Ställningstagande

Det svenska näringslivet är en dåligt utnyttjad resurs när det gäller att komma till rätta med brottslig verksamhet. Många näringsidkare agerar visserligen på olika sätt för att undvika att utsättas för brott, men en mer effektiv samordning av de offentliga och privata aktörernas insatser bör eftersträvas. I linje med vad som anförs i motion 2007/08:Ju393 (v) förordar jag därför att regeringen tar initiativ till att det inleds en dialog med näringslivet för att öka medvetenheten och kunskapen om näringsidkarnas ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Ett annat viktigt syfte med denna dialog är att gemensamt lyfta fram goda exempel på hur näringslivet kan medverka i brottsförebyggande verksamhet till gagn för såväl det enskilda företaget som samhället i stort. Med det anförda tillstyrks motion 2007/08:Ju393 (v) i berörd del.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07: MJ337 av Anita Brodén m.fl. (fp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om möjligheter för utökade turistsatsningar i Västsverige.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08: Ju393 av Lena Olsson m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att en dialog ska inledas med näringslivet för att öka medvetenheten och kunskapen om näringsidkarnas ansvar för det brottsförebyggande arbetet och lyfta fram goda exempel.

2007/08: N202 av Lars-Ivar Ericson och Lennart Levi (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om nationell nanostrategi.

2007/08: N222 av Björn von Sydow (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av en kartläggning av företagsamhetens olika program för del i vinsten för anställda i syfte att motverka den ökande förmögenhetspridningen.

2007/08: N228 av Sten Bergheden (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att satsa på mer forskning och utveckling av våra skogsråvaror.

2007/08: N232 av Inger Jarl Beck (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om statens insatser för att turistnäringen ska växa.

2007/08: N235 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om marknadsföring av turismen i Sverige.

2007/08:N246 av Annika Qarlsson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att årligen genomföra gränsundersökningar i syfte att få vetskap om utländska besökares konsumtion, volym och intressen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram bättre statistikunderlag för turistnäringens betydelse och hur dess utveckling förändras.

2007/08:N251 av Katarina Brännström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för vildmarkscamping i glesbygd.

2007/08:N263 av Siw Wittgren-Ahl och Leif Pagrotsky (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om evenemangsturism.

2007/08:N267 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla modenärningen.

2007/08:N282 av Lars U Granberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om idrotten och sporten som lokal och regional tillväxtkraft.

2007/08:N297 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om turistnäringen som en exportprodukt.

2007/08:N298 av Christine Jönsson m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en fortsatt positiv inställning från Sveriges regering till ESS-projektet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett fortsatt engagemang för att ESS-anläggningen ska lokaliseras till Lund.

2007/08:N309 av Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvidgade direktiv för svensk rymdverksamhet.

2007/08:N313 av Lars Wegendal (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av nationellt stöd till turism i Kronobergs län.

2007/08:N318 av Agneta Lundberg och Karl Gustav Abramsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om biodrivmedels- och miljöfordonsindustrin.

2007/08:N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett branschprogram för miljöteknik bör inrättas.

2007/08:N330 av Göran Persson i Simrishamn m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statens insatser bör samordnas för att besöksnäringen ska växa samt att Skåne och Sverige ses som ett närområde med stor potential för korttidsresandet.

2007/08:N334 av Berit Andnor m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell strategi för att få stora internationella evenemang till Sverige.

2007/08:N340 av Patrik Forslund (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att satsa mer pengar på att marknadsföra Sverige som turistland.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör utarbeta en strategi för att få fler större evenemang.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen borde se över hur myndighets-systemet ser ut för turistfrågorna nu och hur företagen själva vill att det ska se ut.

2007/08:N344 av Hans Rothenberg (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka insatserna för att öka den inhemska kunskapen om betydelsen och användandet av design i industriellt bruk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade insatser för att stimulera kommersialisering av svensk design.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla samordningen av insatserna för utveckling av svensk design.

2007/08:N346 av Thomas Östros m.fl. (s):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om besöksnäringens utveckling.

2007/08:N347 av Thomas Östros m.fl. (s):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om besöksnäringen.

2007/08:N351 av Else-Marie Lindgren och Lars Lindén (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om marknadsföring av svensk turistnäring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av forskning och utveckling av denna näring.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att få fler internationella konferens-, kultur- och idrottsevenemang till Sverige.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den statliga utredningen SOU 2007:32 ska skickas ut på remiss.

2007/08:N353 av Thomas Östros m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen genom regleringsbrev bör säkerställa att berörda myndigheter och verk i sin verksamhet beaktar besöksnäringens potential.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en samordning av marknadsföring under Visit Swedens ledning bör stärkas och att ytterligare resurser tillförs.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett dotterbolag bör bildas under Visit Sweden för att främja stora internationella idrotts- och kulturevenemang i Sverige.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett övergripande mål för besöksnäringen bör fastställas av Visit Sweden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Exportrådet bör få ett tydligare uppdrag att också främja besöksnäringens produkter.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Nutek bör ges uppdraget att driva ett långsiktigt utvecklingsprogram för besöksnäringen.

2007/08:N365 av Berit Andnor m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationellt stöd för utvecklingen av turistnäringen i hela landet.

2007/08:N381 av Yvonne Andersson och Finn Bengtsson (kd, m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av svensk rymdverksamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av Odinsatellitens finansiering.

2007/08:A400 av Mona Sahlin m.fl. (s):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler jobb i besöksnäringen.